

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Чоловік із сивиною

Наближалася північ, коли площу Конкорд перетнув якийсь чоловік. Попри добротне хутряне пальто, яке огортало його кощаву фігуру, було в ньому щось напрочуд кволе й жалюгідне.

Такий собі непомірок зі щурячою фізією. Чоловічок, про якого ніхто не сказав би, наче той може відігравати помітну роль або досягти високого становища у будь-якій царині. А все ж, дійшовши такого висновку, спостерігач би неминуче помилився. Бо цей чоловічок, хоч який мізерний і непримітний на вигляд, відігравав визначну роль у долях світу. В імперії, де правили пацюки, він був серед них королем.

І навіть о такій порі в амбасаді очікували на його повернення. Але спершу він мав покінчити з однією справою — дільцем, про яке в посольстві офіційно не знали. У місячному світлі зблиснуло бліде, різке обличчя. Тонкий ніс мав невеличкий натяк на горбинку. Його батько був польським євреєм, кравцем-поденником. І справа, яка вивела сина надвір цього пізнього вечора, принала б старому до смаку.

Чоловічок вийшов до Сени, перетнув міст і опинився в одному з найменш респектабельних паризьких кварталів. А там зупинився перед високим, занехаяним будинком

і піднявся у квартиру на п'ятому поверсі. Заледве постукав у двері, як їх відчинила жінка, яка вочевидь очікувала на його появу. Вона не привіталася з ним, але допомогла зняти пальто й провела в кімнату, умебльовану з дешевим шиком. Приглушене брудним рожевим абажуром, електричне світло пом'якшувало, але не могло приховати ані товстого шару грубого макіяжу, ані широких монгольських вилиць на її обличчі. Як щодо професії, так і національності Ольги Демірової сумніватися не доводилося.

— Все гаразд, маленька?

— Все гаразд, Борисе Івановичу.

Кивнувши, той пробурмотів:

— Хвоста за мною ніби не було.

Але в його голосі бриніла тривога. Він підійшов до вікна, злегенька розсунув фіранки і обережно визирнув назовні. А відтак різко відсахнувся.

— На тротуарі навпроти — двоє чоловіків! І здається мені... — Він змовк і заходився гризти нігті: мав таку звичку, коли нервував.

Росіянка похитала головою — неквапливо й заспокоїливо.

— Вони стояли там іще до вашого приходу.

— А все ж у мене таке враження, наче вони стежать за будинком.

— Можливо, — байдуже погодилася та.

— Але ж тоді...

— То й що? Навіть коли вони і *знають* — на хвіст же упадуть *не вам*.

На його губах промайнула жорстока посмішка.

— А й правда, — погодився він.

Хвилину-другу в задумі помовчав, а відтак зауважив:

— Цей клятий американець здатен подбати про себе не гірше за інших.

— Схоже на те.

Чоловік знову підійшов до вікна.

— Серйозні хлопці, — промимрив він зі смішком. — І, боюся, добре відомі поліції. Ну-ну, братці апаші¹, вдалого полювання.

Ольга Демірова похитала головою.

— Якщо цей американець і справді такий, як про нього подейкують, двійку полохливих бандюг тут не впоратись. — Вона помовчала. — Цікаво...

— Що?

— Нічого. Просто двічі за вечір вулицею проходив якийсь чоловік — чоловік із сивиною.

— То й що?

— А те. Проходячи повз цих двох, він впускав рукавичку. А один з них піднімав її і повертав господарю. Заяложений прийом.

— Ти хочеш сказати... що той чоловік із сивиною... їх і найняв?

— Щось на кшталт цього.

Візитер розтривожився й занервував.

— А ти певна, що пакунок на місці? Цілий і неушкоджений? Про це забагато базікали... просто страх як багато.

¹ На початку ХХ ст. паризьких вуличних злочинців почали називати «апачами» (у французькій вимові — *апашами*), оскільки саме це індіанське плем'я начебто славилося особливою кровожерністю.

І знову заходився гризти нігті.

— Погляньте самі.

Схилившись над каміном, вона спритно розгребла вугілля і з-під нього, з самої середини, з-поміж клубків зіжмаканих газет дістала довгастий, у брудну ж таки газету загорнутий сувертень і простягнула його чоловікові.

— Винахідливо, — сказав той, схвально кивнувши.

— Квартиру обнишпорювали двічі. Навіть матрац на ліжку розпороли.

— От я й кажу, — промимрив він, — забагато базікали. Усі ці спроби набити ціну були помилкою.

А сам тим часом розгорнув газету. Всередині виявився невеличкий пакунок, замотаний у коричневий папір. Його він, звісна річ, теж розгорнув, перевірів вміст і швидко загорнув назад. Чоловічок саме закінчував, коли різко задзеленчав електричний дзвінок.

— А цей американець пунктуальний, — сказала Ольга, кинувши погляд на стінний годинник.

І вийшла з вітальні. А за хвилину повернулася, ведучи незнайомця — кремезного, широкоплечого чоловіка, чиє заокеанське походження було очевидним. Його проникливий погляд ковзнув із однієї на іншого.

— Мсьє Краснін? — увічливо поцікавився він.

— Це я, — сказав Борис. — Мушу перепросити за... незвичність обраного місця зустрічі. Але секретність понад усе. Я... мені за жодних обставин не можна виявитися причетним до такої справи.

— Он як? — не менш люб'язно перепитав той.